യോഗവാസിഷ്ഠഃ/പ്രകരണമ് 6
(നിർവാണപ്രകരണം ഉത്തരാർധം)/സർഗം 127

ശ്രീരാമ ഉവാച .
ഭഗവൻകഥയൈതന്മേ കഥം ഭൂഗോലകം സ്ഥിതമ് .
കഥമൃക്ഷഗണോ യാതി ലോകാലോകഃ കഥം ഗിരിഃ .. 1
ശ്രീവസിഷ്ഠ ഉവാച .
യഥാ സംകല്പരചിതാ ശിശോർവ്യോമനി തിഷ്ഠതി .
വീടാ ചിന്മാത്രബാലേന കല്പിതോ ഭൂസ്തഥാമ്ബരേ .. 2
യഥാ തിമിരികാക്ഷാണാം കേശചന്ദ്രാദിദർശനമ് .
ചിദാകാശസ്യ സർഗാദൗ തഥാ പൃഥ്വ്യാദിദർശനമ് .. 3
യഥാ സംകല്പനഗരം ധാര്യമാണം ന ദൃശ്യതേ .
ധാര്യതേ ധാര്യതേ മാ ച തഥോർവ്യനുഭവശ്ചിതേഃ .. 4
യദ്യഥാ യാവദാഭാതി ചിതി ചിത്ത്വാത്സ്വഭാവതഃ .
തത്തഥാ താവദാഭാതി തത്ര തത്ര തദാത്മകമ് .. 5
തിമിരാക്രാന്തനേത്രസ്യ കേശോഗ്രന്ധകമിവാമ്ബരേ .
ചിന്മാത്രസ്യ മഹീഗോലോ യോ ഭാതഃ സ തഥാ സ്ഥിതഃ .. 6
ഊർധ്വം വഹന്ത്യഃ സരിതസ്തദധസ്താദ്ഹുതാശനഃ .
ചിതി ചേത്സ്വപ്നവദ്ഭാതി തത്തഥാ തത്സ്ഥിതം ഭവേത് .. 7
തസ്മാത്പതന്തീ ഭൂർഭാതാ പതത്യേവാനിശം ജഗത് .
ഉത്പതന്തീ തു ചിദ്ഭാതാ തഥാ നാനാത്മികാ ഭവേത് .. 8
സ്തബ്ധഭാതാ സ്ഥിതാ സ്തബ്ധാ സാലോകാ തു പ്രകാശിനീ .
നിരാലോകാ നിരാലോകലോകാനാമാത്മനി സ്ഥിതാ .. 9
ചിദ്ഭാനൈകാനുസാരേണ താരാചക്രം തഥാ മഹീ .
അസദേവ സദൈവേദം ഭാതീദമവിഖണ്ഡിതമ് .. 10
ആലോകാലോകമേവാഥ നഭഃഖാതം തതോ മഹത് .
തമ ഏകാർണവാകാരം സ്ഥിതം തത്ര ക്വചിത്ക്വചിത് .. 11
ദൂരത്വാദൃക്ഷചക്രസ്യ കരാലത്വാന്മഹാഗിരേഃ .
ക്വചിത്തമഃ ക്വചിത്തേജസ്തത്രൈവാചത്വരേ്വപി ച .. 12
ലോകാലോകഗിരേഃ പാരേ സ്ഥിതാദാകാശമണ്ഡലാത് .
ദശദിക്കം സുദൂരേണ ഋക്ഷചക്രം വിവർതതേ .. 13
ആപാതാലദിവോ നദ്ധമൃക്ഷചക്രം തദമ്ബരേ .
ദശദിക്കം പ്രസരതി പതദൂർധ്വാദൃതേ്വഭിതഃ .. 14
ഭൂലോകമേവ പാതാലയുതം നക്ഷത്രമണ്ഡലമ് .
പര്യേതി ലോകാലോകാന്തേ നാന്യച്ചിത്കല്പനാച്ച തത് .. 15
സലോകാലോക-ഭൂലോക+ദ്വിഗുണാത്/ഖാദ-ന+ന്തരമ് .
പക്ഷാ+ക്ഷോടസ്യ ഭിസ്സ്വേവ+ സ്ഥിതം നക്ഷത്ര-മണ്ഡലമ് .. 16
ദ്വിഗുണാ നഭസസ്/തസ്മാ/ദൃ+ക്ഷ-ചക്രസ്യ പുഷ്ടതാ .
ദശദിക്കം വിസരതോ ബി+ല്വ+ത്വക്/സദൃശ+സ്ഥിതേഃ .. 17

സംവിദ്ധനസ്യ കചനം യാദൃശം കല്പനാത്മകമ് .
യദിത്ഥം സംനിവേശേന നന്വിയം ജാഗതീ സ്ഥിതിഃ .. 18
നക്ഷത്രചക്രാദ്ദ്വിഗുണം തതോഽന്യദ്വിദ്യതേ നഭഃ .
തച്ച ക്വചിത്പ്രകാശാഢ്യം ക്വചിത്സാന്ദ്രതമോമയമ് .. 19
പര്യന്തേ തസ്യ നഭസഃ സ്ഥിതം ബ്രഹ്മാണ്ഡഖർപരമ് .
ഏകമൂർധ്വേ പരമധോ ഗഗനം മധ്യമേതയോഃ .. 20
യോജനാനാം കോടിശതം പുഷ്ടം വജ്രദൃഢം ച തത് .
സ്ഥിതം സംവേദനമയം വ്യോമ്നി വ്യോമമയാത്മകമ് .. 21
സർവദിക്കം മഹാഗോലേ നഭസി സ്വർകതാരകമ് .
കിമത്രോർധ്വമധഃ കിം സ്യാത്സർവമൂർധ്വമധശ്ച വാ .. 22

പതനമുത്പതനം ഗമനം സ്ഥിതം
ചിത ഇതി സ്ഫുരിതം ന തു വസ്തു തത് .
പതനമസ്തി ന ചോത്പതനം ന വാ
ഗമനമാഗമനം സ്ഥിതമിത്യപി .. 23

ഇത്യാർഷേ ശ്രീവാസിഷ്ഠമഹാരാമായണേ വാത്മീകീയേ മോക്ഷോ-പായേഷു നിർവാണ പ്രകരണേ ഉത്തരാർധേ ഭൂഗോലനിർണയോ നാമ സപ്ത-വിംശാധിക-ശതതമഃ സർഗഃ .. 127 ..
ഓം
****
CHECKED BY GURU P.R.IYER
2.1.2024